

Brussel, 18 juli 2025
(OR. en)

11780/25

COH 146
SOC 536
FIN 906
ECOFIN 1030
RECH 333
COMPET 763
TELECOM 253
CYBER 216
CLIMA 284
ENV 723
INDEF 77
POLMIL 223
CADREFIN 114
POLGEN 97

BEGELEIDENDE NOTA

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 16 juli 2025

aan: mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

Betreft: VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
Investeren in het concurrentievermogen en technologisch leiderschap van de EU

De delegaties vinden hierbij document COM(2025) 421 final.

Bijlage: COM(2025) 421 final

Brussel, 16.7.2025
COM(2025) 421 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

Investeren in het concurrentievermogen en technologisch leiderschap van de EU

{SWD(2025) 194 final}

TUSSENTIJDSE EVALUATIE VAN HET PLATFORM VOOR STRATEGISCHE TECHNOLOGIEËN VOOR EUROPA (STEP)

**Investeren in het concurrentievermogen
en technologisch leiderschap van de EU**

Verslag van de Commissie
aan het Europees Parlement en de Raad

Dit verslag bevat een tussentijdse evaluatie van de uitvoering van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP)¹ tot maart 2025. STEP, opgezet in het kader van de tussentijdse evaluatie van het huidige meerjarig financieel kader (MFK) in maart 2024, is een belangrijk onderdeel van de respons van de EU op de toenemende uitdagingen voor haar technologische leiderschap en de weerbaarheid van de Europese industrie. STEP is geen nieuw financieringsprogramma dat het toch al complexe financieringslandschap aanvult². **Het is een innovatief coördinatieplatform** dat sturing geeft aan EU-investeringen in **11 bestaande EU-financieringsprogramma's**³ ter ondersteuning van kritieke strategische technologieën in drie sectoren — digitale technologieën en deep tech, schone en hulpbronnefficiënte technologieën, en biotechnologieën — en zich tevens richt op het aanpakken van tekorten aan arbeidskrachten. De uitvoering van STEP berust op het samenbrengen van investeringen onder bestaande middelen, het toekennen van een **STEP-(sovereiniteits)zegel**⁴ aan kwaliteitsprojecten en het beschikbaar stellen van een **STEP-(sovereiniteits)portaal**⁵ om de toegang tot financiering voor initiatiefnemers van projecten te vergemakkelijken. STEP ondersteunt een breed scala aan begunstigden, waaronder kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), start-ups, onderzoeksinstituten en industriële spelers, om ze te helpen bij het ontwikkelen en opschalen van strategische technologieën met een **hoog innovatiepotentieel** of met het vermogen om **de strategische afhankelijkheden van de EU te verminderen**.

De Europese Commissie stelt deze tussentijdse evaluatie van de uitvoering van STEP momenteel vast zoals vereist op grond van artikel 8 van de STEP-verordening⁶. Dit verslag wordt weliswaar in een te vroeg uitvoeringsstadium van STEP gepubliceerd om als volwaardige effectbeoordeling te kunnen dienen, maar maakt het mogelijk om alvast waardevolle lessen te trekken. Het is de bedoeling dat deze inzichten als grondslag dienen voor de beraadslagingen over toekomstige uitgavenprogramma's uit hoofde van het volgende MFK, zoals wordt beoogd door de verordening. In overeenstemming met de vereisten van het kader voor betere regelgeving wordt in de tussentijdse evaluatie beoordeeld in hoeverre STEP zijn doelstellingen verwezenlijkt, op basis van het beschikbare bewijsmateriaal. Bij deze beoordeling wordt rekening gehouden met de vijf evaluatiecriteria doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie, samenhang en Europese meerwaarde. Het werkdocument van de diensten van de Commissie dat bij dit verslag is gevoegd verschaft nader bewijs en meer achtergrondinformatie, voortbouwend op een brede reeks bewijsbronnen, waaronder een specifiek verzoek om input, gerichte voorlichtingsmissies in de lidstaten, en uitwisselingen met nationale autoriteiten, vertegenwoordigers van de industrie, en onderzoeksinstituten.

Uit de evaluatie is gebleken dat belangrijke stappen zijn gezet bij het kanaliseren van EU-financieringsmiddelen om de strategische doelstellingen van de EU te bevorderen. De

¹ Zie [Platform voor strategische technologieën voor Europa \(STEP\) – Europese Unie](#).

² De STEP-verordening voorziet niet in extra financiële middelen voor STEP, afgezien van een gerichte versterking met 1,5 miljard EUR van het Europees Defensiefonds voor STEP-gerelateerde acties.

³ Het Innovatiefonds, het programma Digitaal Europa, het Europees Defensiefonds, Horizon Europa (HE), EU4Health, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Fonds voor een rechtvaardige transitie, het Cohesiefonds, de herstel- en veerkrachtfaciliteit en InvestEU.

⁴ Zie [STEP \(Sovereignty\) Seal](#).

⁵ Zie [STEP \(Sovereignty\) Portal](#).

⁶ De STEP-verordening (artikel 8) schrijft voor dat een tussentijdse evaluatie tegen december 2025 wordt afgerond.

lidstaten hebben actie ondernomen om STEP-prioriteiten op te nemen in hun cohesiebeleidsprogramma's, waarbij **circa 6,3 miljard EUR reeds is gemobiliseerd** voor STEP-doelstellingen⁷. Tegelijkertijd is in het kader van door de Commissie beheerde EU-financieringsprogramma's circa **9,5 miljard EUR gemobiliseerd via gerichte oproepen**, waarbij ruim 5,1 miljard EUR reeds is toegewezen aan geselecteerde projecten. Bovendien zijn **190 STEP-zegels** toegekend aan kwaliteitsprojecten van strategische waarde voor de EU⁸. Hoewel het **nog te vroeg is voor een volledige beoordeling** en zich een aantal **complexiteiten bij de uitvoering hebben aangediend**, zijn er vroegtijdige indicaties dat **STEP bestaande EU-financieringsmiddelen op doeltreffende wijze kanaliseert naar kritieke sectoren** die van essentieel belang zijn voor de technologische soevereiniteit van Europa.

Dit verslag is gestructureerd als volgt. In deel 1 wordt de vooruitgang beoordeeld die tot dusver bij de uitvoering van STEP is geboekt, waarbij de nadruk wordt gelegd op concrete resultaten die op het terrein zijn bereikt. In deel 2 wordt ingegaan op wat goed heeft gewerkt en wat er kan worden verbeterd, en worden de belangrijkste lessen die tot dusver zijn geleerd, in kaart gebracht. In deel 3 wordt een samenvatting en conclusie gegeven van de te volgen koers.

1. De succesvolle uitvoering van STEP is al een flink eind gevorderd.

STEP is geïntegreerd in de uitvoering van vijf EU-programma's die rechtstreeks worden beheerd door de Commissie: Horizon Europa, het Innovatiefonds⁹, het Europees Defensiefonds (EDF), het programma Digitaal Europa (DEP) en EU4Health. Tegen maart 2025 zijn voor deze programma's in totaal 60 STEP-relevante oproepen tot het indienen van voorstellen en twee aanbestedingen gelanceerd, afgestemd op de doelstellingen van STEP — alles bij elkaar goed voor 9,5 miljard EUR aan financiering. Het grootste deel daarvan betrof de oproepen in het kader van het Innovatiefonds, ter ondersteuning van schone en hulpbronnenefficiënte technologieën. Andere vermeldenswaardige bijdragen waren de specifieke STEP-oproep van de Europese Innovatieraad in het kader van de “opschalingsregeling”, waarbij met eigen vermogen gefinancierde investeringen beschikbaar worden gesteld aan succesvolle inschrijvers. Eind maart 2025 was circa 5,2 miljard EUR reeds toegewezen aan geselecteerde projecten in drie strategische sectoren die in het kader van STEP in kaart waren gebracht, waarbij het gros van de middelen is gemobiliseerd voor schone technologieën. De steun voor de ontwikkeling van vaardigheden bedroeg 53 miljoen EUR, in het kader van DEP toegewezen ter ondersteuning van geavanceerde digitale vaardigheden op het gebied van kritieke technologieën.

De uitvoering van STEP via het EU-cohesiebeleid op nationaal en regionaal niveau in de lidstaten vordert goed. Eind maart 2025 hadden de lidstaten grote belangstelling getoond voor het gebruik van cohesiebeleidsmiddelen om STEP-prioriteiten te ondersteunen. In totaal zijn 38 wijzigingen van cohesiebeleidsprogramma's voor de herbestemming van 6,3 miljard EUR aan STEP-specifieke prioriteiten ingediend en door de Commissie goedgekeurd. Deze

⁷ Op 31 maart 2025 heeft de Commissie in totaal 38 STEP-gerelateerde wijzigingen in cohesiebeleidsprogramma's van elf lidstaten goedgekeurd.

⁸ Hiertoe behoren elf STEP-zegels die zijn toegekend in het kader van de Europese Innovatieraad op 3 april 2025.

⁹ Het fonds wordt gefinancierd met inkomsten die worden gegenereerd door het emissiehandelssysteem van de EU (ETS).

wijzigingen betroffen programma's uit elf lidstaten¹⁰, met name in het kader van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+), en het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF). Investerings in de ontwikkeling van vaardigheden — een essentieel onderdeel van de STEP-doelstellingen — waren goed voor circa 15 % van de toewijzing¹¹. Daarnaast hebben de geselecteerde lidstaten¹² 2 miljard EUR aan oproepen tot het indienen van voorstellen gelanceerd voor investeringen die relevant zijn voor STEP, waarbij 148 miljoen EUR reeds is toegewezen aan feitelijke projecten en in de komende maanden en jaren geleidelijk meer toewijzingen zullen plaatsvinden.

De eind maart 2025 gerapporteerde cijfers betreffende toewijzingen en aan STEP-investeringen toegekende financiële middelen — met inbegrip van middelen die zijn toegewezen of toegekend aan investeringen in de ontwikkeling van vaardigheden die bijdragen aan de verwezenlijking van de STEP-doelstellingen — moeten worden begrepen als een momentopname in een voortgaand proces. Meer op vaardigheden gerichte initiatieven kunnen worden verwacht naarmate de uitvoering van STEP vordert. Uitgaande van deze resultaten moeten de in kaart gebrachte financiële middelen die worden gewezen aan STEP-doelstellingen, nog tot uitdrukking worden gebracht in de financiering van feitelijke projecten in de beoogde technologiesectoren. Wanneer de projecten reeds voor financiering waren geselecteerd in het kader van voor STEP relevante oproepen tot het indienen van voorstellen, **zal de uitvoering ervan naar verwachting in de komende jaren plaatsvinden. Hierdoor kan het succes van STEP bij de ondersteuning van strategische technologieën momenteel slechts in beperkte mate worden beoordeeld.**

In maart 2025 had geen van de lidstaten wijzigingen van zijn herstel- en veerkrachtplannen (RRP's) ingediend om er specifieke STEP-prioriteiten aan toe te voegen, en geen van de lidstaten had ervoor gekozen middelen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) over te dragen naar het lidstaatcompartiment van InvestEU voor investeringen die aan STEP zijn gerelateerd^{13,14}. Dit valt te verklaren door **tijdsdruk**, nu de invoering van STEP ruim halverwege het uitvoeringsschema van de RRF is.

Om de zichtbaarheid te vergroten en alternatieve en cumulatieve financiering voor projecten te vergemakkelijken, heeft de Commissie tot dusver 190 STEP-(soevereinheids)zegels toegekend. Het STEP-zegel is bedoeld als erkenning voor projecten van hoge kwaliteit en afgestemd op STEP-doelstellingen, ongeacht of deze financiering hebben ontvangen of niet (vaak doordat over het algemeen onvoldoende financiering voorhanden is). Het zegel is op zichzelf geen garantie dat alternatieve of cumulatieve financiering beschikbaar zal worden gemaakt. **Eind maart 2025 hadden projecten met een STEP-zegel nog geen**

¹⁰ Frankrijk, Duitsland, Letland, Litouwen, Roemenië, Italië, Spanje, Denemarken, Nederland, Oostenrijk en Polen.

¹¹ Gegevenspunt dat enkel betrekking heeft op programma's met specifieke STEP-zwaartepunten of bekende bedragen die specifiek voor STEP gelden.

¹² Duitsland, Denemarken, Italië, Letland en Roemenië.

¹³ Acht lidstaten (Bulgarije, Tsjechië, Finland, Griekenland, Malta, Roemenië, Spanje en Portugal) hebben echter bijgedragen aan hun lidstaatcompartimenten van InvestEU, waarvan vijf met gebruikmaking van RRF-middelen, voor doelstellingen die niet specifiek op STEP betrekking hebben.

¹⁴ De lidstaten mogen 6 % van hun RRF-middelen toewijzen aan het lidstaatcompartiment van InvestEU voor investeringen in technologieën die relevant zijn voor STEP. Dit komt bovenop de bestaande optie om ten hoogste 4 % van de RRF-middelen over te dragen naar InvestEU voor bredere doeleinden, hetgeen een gecombineerde overdracht van ten hoogste 10 % mogelijk maakt. De lidstaten zijn daarnaast ook verplicht projecten met een STEP-zegel als een prioriteit te beschouwen bij de herziening van hun RRP's. Verder moet het STEP-zegel door zowel de Commissie als de lidstaten in aanmerking worden genomen bij raadplegingen over investeringen door de Europese Investeringsbank (de belangrijkste InvestEU-partner) en tijdens beleidscontroles op investeringen door andere InvestEU-uitvoeringspartners.

financiering ontvangen uit EU-cohesiebeidsmiddelen of in het kader van de RRF. De eerste zegels werden pas in oktober 2024 toegekend, hetgeen betekent dat ze in de komende maanden nog kunnen worden gebruikt.

Het in april 2024 gelanceerde STEP (Sovereignty) Portal heeft gefungeerd als één online hub voor informatie over financierings- en investeringsmogelijkheden die zijn gerelateerd aan STEP. Eind maart 2025 telde het portaal ruim 70 oproepen tot het indienen van voorstellen, voor meerdere financieringsbronnen (cohesiebeleid, door de Commissie beheerde EU-programma's enz.). Het STEP-portaal toont een kaart met een overzicht van goedgekeurde wijzigingen in cohesiebeidsprogramma's en een openbare databank van projecten waaraan het STEP-zegel is toegekend, hetgeen zorgt voor meer transparantie en een hulpmiddel vormt voor openbare en particuliere investeerders, waaronder autoriteiten die belast zijn met het beheer van EU-middelen in de lidstaten. Technische voorbereidingen zijn in volle gang om een door AI aangedreven simulator te integreren en initiatiefnemers te helpen passende mogelijkheden voor EU-financiering in kaart te brengen.

Met het oog op de uitdaging om STEP op consistente wijze uit te voeren voor elf verschillende EU-programma's, is een reeks **coördinatiemechanismen in het leven geroepen**. Allereerst **werd een netwerk van nationale contactpunten (NCP's) opgezet, met door alle lidstaten benoemde vertegenwoordigers**¹⁵. Het netwerk kwam tussen 2024 en begin 2025 vijf maal bijeen, en vormde een forum voor de uitwisseling van ervaringen, het delen van goede praktijken, en het verduidelijken van regelgevende en operationele aspecten van de uitvoering van STEP. Ten tweede komt een **intern netwerk van de Commissie**, waaraan 14 directoraten-generaal deelnemen¹⁶, regelmatig bijeen om financieringsprioriteiten af te stemmen, operationele richtsnoeren en beste praktijken uit te wisselen, en toe te zien op de vooruitgang.

Daarnaast heeft de Commissie diverse richtsnoeren uitgevaardigd, waaronder formele richtsnoeren over de reikwijdte van STEP¹⁷, een speciale brochure voor NCP's en beheersautoriteiten, en een geactualiseerde kennisgeving over de wijziging van RRF's om er STEP-prioriteiten in op te nemen. Tot dusver heeft de Commissie technische missies naar negen lidstaten (Duitsland, Frankrijk, Estland, Letland, Litouwen, Roemenië, Slovenië, Portugal en Griekenland) uitgevoerd om de nationale uitvoeringsinspanningen verder te ondersteunen.

2. STEP is goed gepositioneerd om strategische technologieën in de EU te ondersteunen, hoewel bepaalde obstakels de uitvoering nog in de weg staan.

STEP speelt een tastbare rol bij het sturen van EU-financieringsprogramma's in de richting van strategische technologieën — ofschoon het potentieel ervan door systemische uitdagingen niet ten volle wordt benut. STEP fungeert als een katalysator voor de **coördinatie** van bestaande instrumenten en stuurt deze in de richting van kritieke digitale

¹⁵ Op 31 maart 2025 had alleen Ierland nog geen NCP benoemd.

¹⁶ Vertegenwoordigers van DG Begroting; DG Klimaat; DG Communicatienetwerken, Inhoud en Technologie; DG Concurrentie; DG Defensie-industrie en Ruimtevaart; DG Economische en Financiële Zaken; DG Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie; DG Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf; Autoriteit voor paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied; de Juridische Dienst; DG Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling; DG Onderzoek en Innovatie; DG Gezondheid en Voedselveiligheid; het Secretariaat-generaal; en de Taskforce Hervormingen en Investerings.

¹⁷ Mededeling van de Commissie C/2024/3209, richtsnoeren met betrekking tot een aantal bepalingen van Verordening (EU) 2024/795 tot oprichting van het platform voor strategische technologieën voor Europa (STEP), 2024, te vinden op: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj>.

technologie, deep tech, schone technologie en biotechnologie, waardoor in korte tijd aanzienlijke financiële middelen worden geheroriënteerd. Zowel de snelheid als de kwaliteit van de uitvoering van STEP worden nochtans beperkt door de grote hoeveelheid en veelzijdigheid van EU-financieringsprogramma's in het kader van STEP die voorafgaand aan de oprichting van STEP zijn ontworpen — elk met hun eigen subsidiabiliteitscriteria, aanvraagprocedures, tijdschema's, en medefinancieringspercentages —, hetgeen het algemene effect ervan uiteindelijk beperkt.

Hoewel het STEP-zegel de zichtbaarheid van projecten heeft verbeterd, is het effect ervan op het gebruik van financiering nog ongewis. Dit is terug te voeren op **termijnkwesties¹⁸ en praktische belemmeringen**. De huidige regionale verdeling van de in alle lidstaten toegekende STEP-zegels laat een relatieve concentratie in de meer ontwikkelde regio's van de EU zien. In principe zou een verhoudingsgewijs groter aandeel cohesiebeidsmiddelen naar projecten moet worden bestemd voor “minder ontwikkelde” en “overgangsregio's” waaraan een STEP-zegel is toegekend. Het is in de praktijk moeilijk gebleken om financiële middelen uit verschillende EU-instrumenten te combineren aangezien ze onderhevig zijn aan verschillende regels, waaronder uiteenlopende beoordelingsmethoden voor subsidiabele kosten. Bovendien verschilt de behandeling van staatssteun voor STEP-projecten al naar gelang het soort project — projecten die onder de STEP-verordening vallen, komen slechts in aanmerking voor een beperkte voorkeursregeling¹⁹, — een factor die volgens een aantal nationale autoriteiten hun bereidheid om financiering te verschaffen mogelijk zal beperken. Ten slotte maakt juist de aard van bepaalde projecten met STEP-zegels, waarbij grote transnationale consortia betrokken zijn, de potentiële toepassing ervan lastiger aangezien dit gelijktijdig de ondersteuning door meerdere beheersautoriteiten zou vereisen.

Het STEP-portaal heeft de toegang tot informatie over financieringsmogelijkheden succesvol vereenvoudigd dankzij een éénloketbenadering. De werking ervan berust echter op aparte aanvraagssystemen. Geplande verbeteringen, zoals de ontwikkeling van een door AI aangedreven simulator, zullen zijn doeltreffendheid naar verwachting verder verbeteren. Informatie over subsidies en aanbestedingsprocedures in het kader van rechtstreeks door de Commissie beheerde programma's is te vinden op het Funding & Tenders Portal. Er is echter nog geen loket dat een overzicht biedt van de mogelijkheden voor financiering uit de EU-begroting en beheer van de financiering door de uitvoeringspartners, de lidstaten en regionale autoriteiten.

STEP heeft de EU-uitgaven voor kritieke technologieën verbeterd ten opzichte van de oorspronkelijke opzet van het MFK, maar structurele verschillen tussen programma's staan een volledig geïntegreerde benadering ten bate van initiatiefnemers van projecten nog altijd in de weg. Zo hebben diverse lidstaten voorbeelden gepresenteerd van projecten waaraan het STEP-zegel was toegekend in het kader van het Innovatiefonds maar die vanwege

¹⁸ De eerste STEP-zegels werden pas tegen het einde van de evaluatieperiode toegekend.

¹⁹ In juni 2024 heeft de Commissie de richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen gewijzigd om de maximale steunintensiteit in ondersteunde gebieden te verhogen voor projecten die binnen het toepassingsgebied van STEP vallen – zie [EUR-Lex - 52024XC03516 - NL - EUR-Lex](#).

wettelijke bepalingen²⁰ — in de rechtsgrondslagen van middelen — mogelijk niet in aanmerking komen voor steun uit het EFRO en het JTF, waardoor ze niet kunnen worden gebruikt voor de financiering van installaties die onder het emissiehandelssysteem (ETS)²¹ vallen. Dergelijke discrepanties leiden ertoe dat STEP minder goed in staat is om beheersbenaderingen naadloos op elkaar te laten aansluiten en onderstrepen de complexiteit van de post-hoc afstemming van verschillende financieringsinstrumenten.

In strategisch opzicht biedt STEP toegevoegde waarde door middelen en beleidsaandacht te concentreren op sectoren en projecten die van het allergrootste belang zijn voor het toekomstige concurrentievermogen en de economische veiligheid van de EU. STEP biedt een EU-breed kader om investeringen in kritieke technologieën te bevorderen, hoewel de regionale concentratie van projecten met een STEP-zegel in meer ontwikkelde gebieden een alomvattend effect mogelijk in de weg staat.

De relevantie van STEP wordt bevestigd door de evoluerende politieke agenda. Initiatieven van de Commissie in het kader van de Clean Industrial Deal²² en het kompas voor concurrentievermogen²³ weerspiegelen een brede consensus over de noodzaak om strategische technologieën te ondersteunen via gerichte, gecoördineerde investeringen en acties. De voorgestelde uitbreiding van het toepassingsgebied van STEP tot de defensiesector²⁴ bevestigt het potentieel van het platform in het kader van het huidige MFK.

3. STEP zal resultaten blijven opleveren en als basis blijven dienen voor de toekomstige besluitvorming inzake EU-financiering.

Hoewel het zich nog steeds in de invoeringsfase bevindt, ligt STEP op schema om zijn doelstellingen te realiseren. Het platform heeft de voordelen van grotere coördinatie van financieringsprogramma's rondom een reeks gerichte beleidsdoelstellingen aangetoond. Het STEP-portaal is succesvol gepositioneerd als een experimenteel initiatief dat financierings- en investeringsmogelijkheden die relevant zijn voor STEP onderbrengt in één loket voor relevante belanghebbenden.

Ondanks deze verwezenlijkingen onderstreept de evaluatie dat STEP zich binnen de grenzen van een complex en rigide financieringslandschap beweegt, hetgeen wijst op de noodzaak van voortdurende coördinatie om de steeds noodzakelijker wordende strategische prioritering in de toekomst te vergemakkelijken.

Wat de toekomst betreft: de uitvoeringsactiviteiten in het kader van STEP zijn nog in volle gang. Tegen maart 2025 waren overal in de EU meer aanvragen voor wijzigingen van

²⁰ Artikel 7 van [Verordening \(EU\) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds](#) en artikel 9 en artikel 11, lid 2, punt h), van [Verordening \(EU\) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie](#).

²¹ Op 1 april 2025 heeft de Commissie een wetgevingsvoorstel met gerichte wijzigingen van het regelgevingskader voor de cohesiebeleidsmiddelen gepubliceerd, dat onder meer voorziet in het toestaan van investeringen in verband met productie, verwerking, vervoer, distributie, opslag of verbranding van fossiele brandstoffen, voor activiteiten die een STEP-zegel hebben gekregen in het kader van het Innovatiefonds en meer steun uit het EFRO ontvangen voor decarbonisatieprojecten waaraan een STEP-zegel is toegekend (bv. in het kader van het Innovatiefonds) — te vinden op [Inforegio - A modernised Cohesion policy: The mid-term review](#).

²² Zie [COM\(2025\) 85 final](#).

²³ Zie [COM\(2025\) 30 final](#).

²⁴ Voorstel voor een verordening wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting met het oog op de uitvoering van het ReArm Europe-plan, COM(2025) 188 final.

cohesiebeidsprogramma's ingediend die verband hielden met STEP. De goedkeuring en uitvoering ervan zal in deze nieuwe fase een belangrijk aandachtspunt vormen. De lidstaten en de Commissie zullen oproepen tot het indienen van voorstellen blijven lanceren en financiering blijven toekennen aan projecten die relevant zijn voor STEP. Het toenemende aantal STEP-zegels dat door de Commissie wordt toegekend, gekoppeld aan de ruimere financiële middelen die specifiek worden aangewend voor STEP-doeleinden op nationaal niveau, vormen een pijplijn van kwaliteitsprojecten voor investeerders. De verwezenlijking van de ambities van STEP aan het einde van het huidige MFK in 2027 zal **aanhoudende inspanningen en een niet-aflatend engagement van zowel de lidstaten als de Commissie vereisen**. Daartoe zal de Commissie blijven zoeken naar manieren om de lidstaten te ondersteunen bij de uitvoering van STEP en de complementariteit tussen EU-financieringsinstrumenten te verbeteren.

In deze tweede uitvoeringsfase zou STEP voordeel kunnen halen uit een groter toepassingsgebied en extra stimulansen. In april 2025 heeft de Commissie voorgesteld een vierde sector aan STEP toe te voegen — defensie — en in het kader van STEP meer financiële stimulansen te bieden voor het cohesiebeleid. Deze nieuwigheden werden geïntroduceerd in het voorstel voor een verordening wat betreft het stimuleren van defensiegerelateerde investeringen in de EU-begroting²⁵ en in het voorstel voor een verordening in het kader van de tussentijdse evaluatie van het cohesiebeleid²⁶. Over de teksten wordt momenteel onderhandeld tussen de EU-instellingen.

In dit stadium zijn **geen verdere wijzigingen in het functioneren van STEP gepland** — mede gelet op de uitvoeringstermijn die noodzakelijk zou zijn om eventueel de vruchten te plukken van een tijdelijk instrument dat aan het einde van het huidige MFK (eind 2027) afloopt. **Veel van de lessen die zijn getrokken uit STEP en de beperkingen ervan bij het aanpakken van bestaande uitdagingen kunnen nochtans als basis dienen voor het ontwerp van het toekomstige MFK, zoals werd beoogd door de STEP-verordening, met name wat betreft het ontwerp van de toekomstige EU-financiering voor concurrentievermogen en economische convergentie.** Een aantal belangrijke doelstellingen van STEP — zoals een versterkte coördinatie en integratie voor alle EU-financieringsinstrumenten en eenvoudigere toegang tot financiering voor begunstigden met eenvoudigere regels en één loket — zou model kunnen staan voor het ontwerp van de toekomstige MFK-instrumenten.

²⁵ Zie [EUR-Lex - 52025PC0188 - NL - EUR-Lex](#).

²⁶ Zie [Inforegio - A modernised Cohesion policy: The mid-term review](#).